

Příklad 1: Gaussovou eliminační metodou řešte soustavu rovnic:

$$\begin{aligned} x_1 + 2x_2 - 5x_3 + x_4 &= -2 \\ 3x_1 + x_2 - 4x_3 + 6x_4 &= -2 \\ -x_1 + 2x_2 - x_3 + x_4 &= 6 \\ x_2 + 3x_3 - 4x_4 &= 1 \end{aligned}$$

Řešení: Napíšeme rozšířenou matici soustavy, tj. matici tvořenou koeficienty u neznámých, ke kterým přidáme sloupec pravých stran:

$$\mathbf{A}_R = \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{array} \right)$$

Tuto matici převedeme ekvivalentními úpravami na stupňový tvar.

V prvním sloupci budou pod diagonálou nulové prvky, když ke druhému řádku přičteme (-3) násobek prvního řádku a ke třetímu řádku první přičteme:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{array} \right) \begin{array}{l} \cdot(-3) / .1 \\ \downarrow \\ \downarrow \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{array} \right) \begin{array}{l} \\ \\ \updownarrow \end{array} \sim$$

Vyměníme druhý řádek s posledním a vynulujeme 2. sloupec pod diagonálou:

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \end{array} \right) \begin{array}{l} \\ \cdot(-4) / .5 \\ \downarrow \\ \downarrow \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & -18 & 18 & 0 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \end{array} \right) \begin{array}{l} \\ \\ :(-18) \\ \end{array} \sim$$

Zbývá upravit poslední řádek. Třetí řádek vydělíme (-18) a v dalším kroku vynulujeme 3. sloupec pod diagonálou. (Kdybychom chtěli získat v posledním řádku místo čísla 26 nulu přímo, museli bychom násobit 3. řádek 13, čtvrtý 9 a sečíst je.)

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \end{array} \right) \begin{array}{l} \\ \\ \cdot(-26) \\ \downarrow \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 9 & 9 \end{array} \right)$$

Nyní máme stupňovou matici, můžeme tedy provést rozbor řešení.

Protože $h(\mathbf{A}) = 4$, $h(\mathbf{A}_R) = 4$, má soustava podle Frobeniovvy věty řešení. A protože počet neznámých $n = 4$, soustava má řešení právě jedno.

Při dalším výpočtu budeme postupovat zdola nahoru. Víme, že stupňové matici máme přiřadit soustavu ekvivalentní s původní. Jednoduše řečeno: řádky matice zapíšeme opět jako rovnice. Postupujeme od poslední směrem k první a z každé rovnice vypočítáme jednu neznámou.

Poslední rovnice (z posledního řádku): $9x_4 = 9 \Rightarrow x_4 = 1$.

Předposlední rovnice: $x_3 - x_4 = 0$. Hodnotu x_4 známe, po dosazení dostaneme x_3 .

$$x_3 - 1 = 0$$

$$x_3 = 1.$$

Napišeme další rovnici, dosadíme už vypočítané neznámé a dostaneme x_2 :

$$x_2 + 3x_3 - 4x_4 = 1$$

$$x_2 + 3 - 4 = 1$$

$$x_2 = 2.$$

Z první rovnice dopočítáme x_1 : $x_1 + 2x_2 - 5x_3 + x_4 = -2$

$$x_1 + 2 \cdot 2 - 5 + 1 = -2$$

$$x_1 = -2.$$

Vektor řešení $\vec{x} = (-2, 2, 1, 1)$.

Příklad 2: Gaussovou eliminační metodou řešte soustavu rovnic:

$$2x_1 - 4x_2 + 5x_3 + 4x_4 = 0$$

$$x_1 - 2x_2 + 2x_3 + x_4 = 0$$

$$2x_1 - 2x_2 + 6x_3 + x_4 = 0$$

$$3x_1 - 12x_2 + 6x_4 = 0$$

Řešení: Protože jde o soustavu homogenní, řešení jistě existuje. Pokud je právě jedno, je nulové. Při výpočtu postupujeme stejně jako u soustav nehomogenních.

Napišeme rozšířenou matici soustavy, hned při vypisování vyměníme první a druhý řádek.

Potom budeme převádět na matici stupňovou.

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -2 & 2 & 1 & 0 \\ 2 & -4 & 5 & 4 & 0 \\ 2 & -2 & 6 & 1 & 0 \\ 3 & -12 & 0 & 6 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \cdot (-2) / \cdot (-3) \\ \downarrow \\ \downarrow \\ \downarrow \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -6 & -6 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim$$

Zaměníme pořadí řádků. Druhý řádek posuneme na poslední místo, třetí řádek bude druhý a poslední řádek upravíme:

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -6 & -6 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \cdot (3) \\ \downarrow \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & -2 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 \end{array} \right).$$

Poznámka: Řádek, jehož všechny prvky jsou nulové, jsme vynechali. Pokud bychom si závislosti druhého a třetího řádku povšimli, mohli jsme jeden z nich vyškrtnout hned a k získání stupňové matice stačilo upravit pořadí řádků.

Rozbor řešení: $h(\mathbf{A}) = 3 = h(\mathbf{A}_R)$, $n = 4$. Soustava má řešení a protože $h < n$, má jich nekonečně mnoho. Řešení budou záviset na $n - h = 1$ parametru.

Dopočítávat začneme od poslední rovnice: $x_3 + 2x_4 = 0$.

Zde jsou 2 neznámé a jen jednu z nich můžeme explicitně vyjádřit. Ta druhá musí být parametrem. Zvolíme-li za parametr x_4 , potom $x_3 = -2x_4$.

Další rovnice $2x_2 + 2x_3 - x_4 = 0 \Rightarrow 2x_2 = -2x_3 + x_4$

$$2x_2 = -2(-2x_4) + x_4$$

$$2x_2 = 5x_4$$

$$x_2 = \frac{5}{2}x_4.$$

Z první: $x_1 - 2x_2 + 2x_3 + x_4 = 0$

$$x_1 = 2x_2 - 2x_3 - x_4$$

$$x_1 = 2 \cdot \frac{5}{2}x_4 - 2(-2x_4) - x_4$$

$$x_1 = 8x_4.$$

Řešením soustavy je $\vec{x} = \left(8x_4, \frac{5}{2}x_4, -2x_4, x_4 \right)$, kde $x_4 \in \mathbf{R}$.

Příklad 3: Řešte homogenní soustavu

$$2x_1 + x_2 - x_3 + 2x_4 - 3x_5 = 0$$

$$x_1 - 2x_2 + x_3 - x_4 + x_5 = 0$$

$$2x_1 - 5x_2 + x_3 - 2x_4 + 2x_5 = 0$$

$$3x_1 - 2x_2 - x_3 + x_4 - 2x_5 = 0$$

Řešení : V rozšířené matici soustavy vyměníme první a druhý řádek a upravíme ji.

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 & 0 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 & 0 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \cdot (-2) / \cdot (-3) \\ \downarrow \\ \downarrow \\ \downarrow \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 5 & -3 & 4 & -5 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & -4 & 4 & -5 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \\ \updownarrow \sim \\ \\ \end{matrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & -3 & 4 & -5 & 0 \\ 0 & 4 & -4 & 4 & -5 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \cdot (-5) / \cdot (-4) \\ \downarrow \\ \downarrow \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -8 & 4 & -5 & 0 \\ 0 & 0 & -8 & 4 & -5 & 0 \end{pmatrix}.$$

Vzhledem k tomu, že $h(\mathbf{A}) = 3 = h(\mathbf{A}_R)$, má podle Frobeniovy věty soustava řešení.

Protože $h(\mathbf{A}) = 3$ a $n = 5$, má soustava nekonečně mnoho řešení, závislých na $n - h(\mathbf{A}) = 2$ parametrech.

Neznámé, které volíme za parametry, můžeme přeznačit, aby bylo vidět, co jsou parametry.

Za parametry budeme volit x_4, x_5 a označíme například $x_4 = u, x_5 = v$, kde $u, v \in \mathbf{R}$.

Poslední rovnice $-8x_3 + 4x_4 - 5x_5 = 0$

$$x_3 = \frac{4}{8}x_4 - \frac{5}{8}x_5 \Rightarrow x_3 = \frac{1}{2}u - \frac{5}{8}v.$$

Druhá $x_2 + x_3 = 0$

$$x_2 = -x_3 \Rightarrow x_2 = -\frac{1}{2}u + \frac{5}{8}v.$$

$x_1 - 2x_2 + x_3 - x_4 + x_5 = 0$

$$x_1 = 2x_2 - x_3 + x_4 - x_5 \Rightarrow x_1 = -\frac{1}{2}u + \frac{7}{8}v.$$

Řešení má tvar $(-\frac{1}{2}u + \frac{7}{8}v, -\frac{1}{2}u + \frac{5}{8}v, \frac{1}{2}u - \frac{5}{8}v, u, v)$, kde $u, v \in \mathbf{R}$.

Příklad 4: Řešte soustavu lineárních rovnic :

$$\begin{array}{rcccccc} 2x_1 & + & 6x_2 & + & 2x_3 & - & x_4 & + & 4x_5 & = & -1 \\ x_1 & - & x_2 & - & x_3 & - & 2x_4 & & & = & 1 \\ & & 2x_2 & + & x_3 & - & 2x_4 & + & x_5 & = & 2 \\ -3x_1 & + & x_2 & + & 2x_3 & + & 4x_4 & - & x_5 & = & -1 \end{array}$$

Řešení: Z koeficientů soustavy a pravých stran rovnic vytvoříme rozšířenou matici soustavy, přitom zaměníme pořadí řádků. Potom ji pomocí ekvivalentních úprav převedeme na matici stupňovou.

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -2 & 0 & | & 1 \\ 0 & 2 & 1 & -2 & 1 & | & 2 \\ 2 & 6 & 2 & -1 & 4 & | & -1 \\ -3 & 1 & 2 & 4 & -1 & | & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow{(-2) / (3)} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -2 & 0 & | & 1 \\ 0 & 2 & 1 & -2 & 1 & | & 2 \\ 0 & 8 & 4 & 3 & 4 & | & -3 \\ 0 & -2 & -1 & -2 & -1 & | & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{(-4) / (1)} \sim$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -2 & 0 & | & 1 \\ 0 & 2 & 1 & -2 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 11 & 0 & | & -11 \\ 0 & 0 & 0 & -4 & 0 & | & 4 \end{pmatrix} :11 \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 & -2 & 0 & | & 1 \\ 0 & 2 & 1 & -2 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & -1 \end{pmatrix}$$

V předposledním kroku je vidět, že poslední dva řádky jsou lineárně závislé. Můžeme tedy jeden z nich vynechat a koeficienty si ještě upravit dělením. Tím jsme získali stupňovou matici a můžeme provést rozbor řešení.

Protože $h(\mathbf{A}) = 3 = h(\mathbf{A}_R)$, soustava má (podle Frobeniovy věty) řešení.

Vzhledem k tomu, že $h(\mathbf{A}) = 3$ a $n = 5$, má soustava nekonečně mnoho řešení, která budou záviset na 2 parametrech.

V tomto případě není možné volit za parametry neznámé x_4, x_5 . Z každé rovnice musíme vypočítat jednu neznámou a poslední rovnice je $x_4 = -1$.

To znamená, že neznámá x_4 je nezávislá na ostatních a není možné ji volit za parametr.

Napišme (na základě řádku stupňové matice) další rovnici: $2x_2 + x_3 - 2x_4 + x_5 = 2$.

Zde jsou zastoupeny 4 neznámé, jednu budeme počítat a za jednu si už můžeme dosadit. Zbývají tedy dvě a ty budou parametry. Zvolme například parametry x_2, x_5 a vyjádříme v závislosti na nich neznámou x_3 .

Z rovnice vyjádříme $x_3 = 2 - 2x_2 + 2x_4 - x_5$

Dosadíme $x_3 = 2 - 2x_2 + 2(-1) - x_5 \Rightarrow x_3 = -2x_2 - x_5$.

Z první rovnice vypočítáme x_1 : $x_1 - x_2 - x_3 - 2x_4 = 1$

$$x_1 = 1 + x_2 + x_3 + 2x_4$$

$$x_1 = 1 + x_2 + (-2x_2 - x_5) + 2(-1)$$

$$x_1 = -1 - x_2 - x_5.$$

Řešením soustavy je $\vec{x} = (-1 - x_2 - x_5, x_2, -2x_2 - x_5, -1, x_5)$, kde $x_2, x_5 \in \mathbf{R}$.

Poznámka: Za parametry v příkladu 4 jsme mohli zvolit také x_3 a x_5 nebo x_2 a x_3 . Potom má samozřejmě vektor řešení jiný tvar.

$\vec{x} = \left(-1 + \frac{1}{2}x_3 - \frac{1}{2}x_5, -\frac{1}{2}x_3 - \frac{1}{2}x_5, x_3, -1, x_5 \right)$ v prvním případě, ve druhém

$\vec{x} = (-1 + x_2 + x_3, x_2, x_3, -1, -2x_2 - x_3)$. Můžete si vyzkoušet.

Příklad 5: Jordanovou metodou úplné eliminace řešte soustavu lineárních rovnic:

$$2x_1 + 3x_2 - x_3 + 5x_4 + x_5 = 1$$

$$x_2 - 2x_4 + 7x_5 = 6$$

$$2x_1 + 4x_2 - 3x_3 + 5x_4 + 6x_5 = 3$$

$$2x_1 + 3x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 1$$

Řešení : Mohli bychom postupovat tak, že při úpravě rozšířené matice soustavy vyjdeme vždy z prvku na diagonále a pomocí něj vynulujeme ostatní prvky ve sloupci. Tedy pomocí a_{11} nulujeme prvky v 1. sloupci, ve druhém kroku pomocí a_{22} prvky pod i nad diagonálou ve druhém sloupci, atd. Tento postup se dá snadno použít, pokud má soustava rovnic právě jedno řešení. Jestliže o řešitelnosti zadané soustavy nevíme nic, je vhodnější upravit rozšířenou matici soustavy na stupňovou a provést rozbor řešení. Teprve potom upravit prvky nad diagonálou a vytvořit matici jednotkovou.

$$\begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 5 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 7 & | & 6 \\ 2 & 4 & -3 & 5 & 6 & | & 3 \\ 2 & 3 & -1 & 4 & 1 & | & 1 \end{pmatrix} \cdot (-1) \sim \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 5 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 7 & | & 6 \\ 0 & 1 & -2 & 0 & 5 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \cdot (-1) \sim$$

$$\sim \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 5 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & -2 & 2 & -2 & | & -4 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} : (-2) \sim \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 5 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \sim$$

Matice je ve stupňovém tvaru, provedeme rozbor řešení:

$$h(\mathbf{A}) = 4, h(\mathbf{A}_R) = 4 \Rightarrow \text{soustava má řešení.}$$

Protože $n = 5 > h$, má soustava nekonečně mnoho řešení, závislých na 1 parametru.

Z posledního řádku matice je vidět, že neznámá x_4 je nezávislá na ostatních a není možné ji volit za parametr. Parametrem může být x_3 nebo x_5 . Zvolme x_5 . To znamená, že jednotkovou submatici budeme vytvářet ve sloupcích 1 – 4. Vynulujeme prvky v těchto sloupcích nad diagonálou. Upravíme nejdříve 4. sloupec, potom třetí a nakonec druhý:

$$\sim \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 5 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \leftarrow 1 \\ \leftarrow 1 \\ \leftarrow 1 \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 & 0 & 1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \leftarrow 1 \\ \cdot 1 \end{matrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 2 & 3 & 0 & 0 & 2 & | & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \leftarrow 1 \\ \cdot (-3) \end{matrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 & -19 & | & -15 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \cdot 2 \sim$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & -\frac{19}{2} & | & -\frac{15}{2} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 7 & | & 6 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & | & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{matrix} x_1 = -\frac{15}{2} + \frac{19}{2}x_5 \\ x_2 = 6 - 7x_5 \\ x_3 = 2 - x_5 \\ x_4 = 0 \end{matrix}$$

Po vytvoření jednotkové submatice jsme napsali řešení přímo. Sloupec, který do submatice nepatří se převede na pravou stranu.

Řešením soustavy je $\vec{x} = \left(-\frac{15}{2} + \frac{19}{2}x_5, 6 - 7x_5, 2 - x_5, 0, x_5 \right)$, kde $x_5 \in \mathbf{R}$.

Příklad 6: Pomocí Cramerových vzorců řešte soustavu lineárních rovnic

$$x + 2y - z = 2$$

$$x - 4y + z = 4$$

$$2x + 4y - z = -1$$

Řešení : Determinant matice soustavy $D = \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & -4 & 1 \\ 2 & 4 & -1 \end{vmatrix} = 4 + 4 - 4 - (8 + 4 - 2) = -6 \neq 0$,

soustava má tedy právě jedno řešení.

Determinant D_1 dostaneme z D nahrazením prvního sloupce sloupcem pravých stran rovnic:

$$D_1 = \begin{vmatrix} 2 & 2 & -1 \\ 4 & -4 & 1 \\ -1 & 4 & -1 \end{vmatrix} = 8 - 2 - 16 - (-4 + 8 - 8) = -6$$

Tedy první neznámá $x = \frac{D_1}{D} = \frac{-6}{-6} = 1$.

Determinant D_2 dostaneme z D nahrazením druhého sloupce sloupcem pravých stran rovnic:

$$D_2 = \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & 4 & 1 \\ 2 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -4 + 4 + 1 - (-8 - 1 - 2) = 12$$

Druhá neznámá $y = \frac{D_2}{D} = \frac{12}{-6} = -2$.

Determinant D_3 dostaneme z D nahrazením třetího sloupce sloupcem pravých stran:

$$D_3 = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 1 & -4 & 4 \\ 2 & 4 & -1 \end{vmatrix} = 4 + 16 + 8 - (-16 + 16 - 2) = 30$$

Poslední neznámá $z = \frac{D_3}{D} = \frac{30}{-6} = -5$.

Obecné řešení zadané soustavy má tvar $\vec{x} = (1, -2, -5)$.